

SPLAVNICA

toka. Prema tim karakteristikama, pojedini dijelovi rijeka kvalificirani su u pet stupnjeva težine (npr. plovni dio Tare i Drine kvalificirani su od III do V stupnja težine). Na s. Tarom, splav smije primiti do 8 putnika; splavi na Drini su veći i primaju do 25 putnika. S. Tarom počinje od Lever Tare, a etapna mjesta za odmor su: Tepci, Sušica, Prodrta, Ušo, Bršljenovica, Uzup, a nastavlja se Drinom sve do Višegrada; etapna mjesta za odmor su: Bastasi, Brod, Foča, Osmica, Goražde.

splavnica, žlijeb od dasaka kojim se omogućuje prolaz kajakašima i kanoistima niz brane koje imaju veći pad vode.

Split, Radničko pomorsko sportsko društvo, osn. 1957 u Splitu; osvojilo ekipno PJ u podvodnom ribolovu 1977.

Splitki sport, novine, tjednik; izlazio u Splitu 1924. Podnaslov: Nezavisno sportsko glasilo. Urednik: Miho Pilić. Objavljeno 17 br.

Splivalo, Vinko (1918), zubar; reprezentativac u sp. ribolovu na moru, zaslužni sportaš Jugoslavije, član Sportskog ribolovnog društva Zubatac (Zadar). Na PE 1958 i 1959 osvojio prvo mjesto u pojedinačnom udicačenju.

spojeni hval - hval

spoika, I nogomet u WM sistemu naziv za ofenzivne igrače sredine polja s brojevima 8 i 10, zadužene za organizaciju igre u napadu i pomoć obrani; 2) ragbi: igrač koji povezuje igru skupa i liniju braniča.

»Spomenik 245-orici palih sportaša u NOB«, postavljen ispred Stadijona u Kranju; rad akademskog slikara L. Dolinara (1893-1970).

sponka, planinarstvo: karika, alka, karabiner, dio penjačkog pribora u obliku ovalnog prstena koji se na jednom mjestu može pritiskom prsta otvoriti radi ubacivanja užeta. Gl. joj je svrha da spoji penjačevo užo s klinom u stijeni. Izrađuje se od kvalitetnog čelika u raznim oblicima i veličinama.

spoon (engl.), golf: naziv za drveni štap br. 3; loft je 16-17°.

spori led, hokej na ledu: uobičajeni naziv za meku i mokru površinu leda na kojoj se igrači teže i sporije kliže, a isto tako teže rukuje palicom i ne može uspješno kontrolirati kretanje pločice po ledu.

sport, skupni pojam za tjele. aktivnost u kojima dominira natjecateljski duh; njegovanje tje-

lesnih svojstava i sposobnosti, njihovo pro- vjeravanje i unapređivanje igrom, borbom i natjecanjem. S. je vezan uz pravila, koja u svakoj sp. grani odn. disciplini predviđaju određene norme i uvjete natjecanja. U svijetu postoji preko 140 sp. grana od kojih preko 70 ima svoje međ. sp. saveze: aikido, akva- planing, alpinizam, američki nogomet, au- stralski nogomet, atletika, atletska gimnastika (kulturizam), automobilizam, bacanje pot- kove, badminton, balonstvo, bandy, baseball, biciklizam, bilijar, bobsledding, bočanje, boks, borbe s bikovima, bowling, brzinsko klizanje, brzinsko koturaljkanje, budo, catch- as-catch-can, ciklobal, curling, deck-tennis, dizanje utega, džudo, Faustball, fives, fly-ball, gađanje na ledu, gaelski nogomet, glima, golf, gorodki, handball, hazena, hokej na koturalj- kama, hokej na ledu, hokej na travi, hurling, indijaka, jai-alai, jedrenje, jedrenje na dasci, jedrenje na ledu, jedrenje na pijesku, jedri- čarstvo, joga, kajakaštvo, kajak-polo, ka- nadski nogomet, kanoistika, karate, karting, kempo, kendo, konjički sport, Korbball, Korf- ball, košarka, kriket, kriket kuglanje, kung-fu, lacrosse, lov, mačevanje, modelarstvo, moto- ball, motociklizam, motorno letenje, motonau- tika, netball, nogomet, odbojka, oinea, orijen- taciono ronjenje, orijentaciono trčanje, padle- ball, padobranstvo, pelota, pesäpallo, pet- tanque, pikado, planinarstvo, plivanje, pod- vodni ribolov, polo na bikovima, polo na konjima, potezanje konopa, prellball, push-

-ball, raffball, ragbi XIII, ragbi XV, ritmičko- -sportska gimnastika, rodeo, roque, rounders, rukomet, rvanje, sambo, sanjkanje, Schlag- ball, Schwingen, sepak takraw, shinty, sinhro- nizirano plivanje, skeleton, skibob, skijanje (alpske i nordijske discipline), skijanje na vodi, skijaški skokovi i letovi, skijering, sko- kovi u vodu, softball, soule, speedball, speed- way, speleologija, sportska gimnastika, sport- ski ples, sportski ribolov, squash, squash tennis, stolni tenis, strelčarstvo, streljaštvo, sumo, surfing, suvremeni petoboj, šah, tae kwon do, tenis, tlahtli, trampolining, umjet- ničko klizanje, umjetničko koturaljkanje, utrka pasa, vaterpolo, veslanje, zmajarstvo i dr. Termin s. potječe od lat. riječi disportare (zabaviti se, provoditi se, okrenuti misli na drugu stranu). U svj. upotrebu riječ s. ušla je preko staroengl. jezika u kojem je riječ disport ili desport označavala igru, zabavu, oslobodenje od rada, provođenje. U svom prvobitnom značenju termin s. obuhvaća vrlo širok pojam zabave i igre a svoje današnje značenje počinje dobivati tek početkom XIX st. u Engleskoj. U nekim zemljama s. je danas najširi pojam za sve djelatnosti u f.k.; u nas, to je jedno od tri specifično usmjerena pod- ručja f.k. (tjele. odgoj, sport, rekreacija). S. je danas u nas dostupan svim ljudima koji su spremni da se dobrovoljno podvrgnu nje- govim pravilima. U prošlosti je bavljenje s. nerijetko bilo privilegija vladajućih klasa, odn. imućnijih, što je naročito u kapitalističkom društvenom uređenju počesto i danas slučaj, posebno u sp. granama s većim socijalnim ugledom (tjele. »elitni sportovi«) za bavljenje kojima su potrebna veća materijalna sred- stva. Profesionalno bavljenje s. pojavilo se već u ant. doba (npr. gladijatori). Istaknuti pojedinci su za nastupe na natjecanjima do- bivali materijalne nagrade, osiguravali tako sredstva za život. U suvremenom s. prisutne su snažne tendencije komercijalizacije i profesionalizacije s., protiv čega se u nas u sp. pokretu u vodi neprekidna borba, a u svijetu se tim tendencijama odlučno suprotstavlja olimp. pokret s načelima amaterizma. U ekonomskom pogledu s. postaje sve značaj- nijiji privredni činilac i čitave privredne grane neposredno su vezane uz proizvodnju i pro- met sp. opreme, odn. uz organizaciju natje- canja i pripreme sportaša. Primjer za među- sobnu povezanost s. i drugih područja ljud- ske djelatnosti je i specifični jezik sportaša iz kojeg su pojmovi i fraze preuzeti u svaki- danju upotrebu. Na tom području je krajem XIX st. i početkom XX st. bio posebno snažan utjecaj engl. jezika iz kojeg su u većinu svj. jezika, pa tako i u jezike naših naroda, preuzimane mnoge riječi i stručni izrazi. Osnovne organizacione jedinice u s. su pra- vilu klubovi, koji osiguravaju materijalne i

SPLAVARENJE na Tari

